

S.n., 2004 (F. E.-P. Tipografia Centrală). 496 p.

19. Guțuleac V. *Drept administrativ*. Chișinău: S.n., 2013.

20. Iacob I. *Recursul administrativ potrivit Codului Administrativ al Republicii Moldova. Cererea prealabilă*. În: Conceptul de dezvoltare a statului de drept în Moldova și Ucraina în contextul proceselor de eurointegrare, materiale ale conferinței internaționale științifico-practice din 2-3 noiembrie 2018. Chișinău, 2018, p. 72-81.

21. Lavric L. *Unele considerente privind instituția răspunderii organelor autorităților publice pentru prejudiciul patrimonial cauzat prin acte administrative individuale*. În: Edificarea statului de drept, Materialele conferinței internaționale științifico-practice (Chișinău, 26-27 septembrie 2003). Chișinău: Transparency International – Moldova, 2003 (Tipografia „Bons Offices”). p. 178-182.

22. *Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești*, Nr. 1545 din 25.02.1998. În: Monitorul Oficial Nr. 50-51 din 04.06.1998. *Versiune în vigoare din 05.01.18 în baza modificărilor prin Legea nr. 212 din 01.12.17, MO1-6/05.01.18 art.4*. [online]: <http://www.legis.md/cautare/rezultate/108548>.

23. Marian O. *Dreptul persoanei la repararea prejudiciului cauzat de autoritățile statului*. În: Particularitățile adaptării legislației republicii Moldova și Ucrainei la legislația Uniunii Europene, conferință internațională științifico-practică, din 23-24 martie, 2019. Chișinău: S. n., 2019. (Tipogr. «Ceta-tea de Sus»).

24. Orlov M. *Contracacarea abuzurilor în administrația publică*. În: Administrarea publică: teorii, practice, perspective, materiale ale conferinței științifico-practice din 21 mai 2002. Chișinău: 2002, p. 66-79.

DESPRE AUTOR/ ABOUT
AUTHOR

Iurie CERNEAN,
doctorand, Institutul de Cercetări
Juridice, Politice și Sociologice
e-mail: iurie.cernean@gmail.com

CZU 343.84

ANALIZA PRINCIPIILOR SISTEMULUI PROGRESIV DE EXECUTARE A PEDEPSELOR PENALE PRIVATIVE DE LIBERTATE

Alexandr CRUDU

doctorand,

Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne

Studierea principiilor dreptului execuțional penal a constituit și reprezintă, în continuare, o preocupare actuală de cercetare. Sistemul principiilor autohtone a dreptului execuțional penal constituie o listă pretins a fi exhaustivă a celor nouă principii statuate de către legiuitorul execuțional penal. Totuși, pornind de la intențiile Guvernului de a introduce sistemul progresiv de executare a pedepsei și având în vedere existența actuală a unor procese specifice acestui sistem, în prezenta lucrare au fost analizate principiile existente prin prisma corespunderii lor sistemului progresiv de executare a pedepsei penale privative de libertate.

Cuvinte cheie: *penitenciare, principii, sistemul progresiv, individualizare, diferențiere, clasificare, planificare, progresivitate, evaluarea riscurilor, program individual, mijloace de corijare.*

The study of the principles of criminal enforcement law continues to be a current research concern. The system of local principles of criminal enforcement law presents an exhaustive list of nine principles established by the criminal enforcement legislator. However, starting from the Government's intention to introduce the progressive system of execution of the sentence and considering the current existence of some processes specific to this system, in this study the existing principles were analyzed in terms of their correspondences to the progressive system of execution of the criminal sentence.

Keywords: *penitentiaries, principles, the progressive system; individualization, differentiation, classification, planning, progressivity, risk assessment, individual program, means of correction.*

Introducere. Principiile fundamentale ale fiecărei ramuri a dreptului apar ca trăsături caracteristice definitorii pentru autonomia respectivei ramuri în cadrul sistemului dreptului. Principiile sunt reguli care se oglindesc în toate normele și instituțiile care alcătuiesc ramura de drept în care acționează [1, pag. 47].

Fiind o ramură de sine stătătoare, dreptul execuțional penal posedă un sistem de principii proprii care asigură coeziunea și stabilitatea ramurii respective. Aceste principii privesc toată activitatea de executare a sancțiunilor de drept penal, adică prestabilesc conduita participanților la executarea pedepselor, drepturilor și obligațiile acestora [2, pag. 32].

Studierea principiilor dreptului

execuțional-penal a constituit și reprezintă în continuare o preocupare actuală de cercetare. În literatura de specialitate există o multitudine de abordări în ceea ce privește exhaustivitatea principiilor dreptului execuțional penal, deoarece acest drept reglementează o sferă care poate să cuprindă mai multe relații sociale ce trebuie să existe în procesul de executare a pedepselor penale.

Sistemului progresiv de executare a pedepselor penale privative de libertate, ca formă de organizare a procesului corecțional, îi sunt caracteristice principii proprii, care caracterizează și definesc acest sistem și, prin natura lor, asigură funcționalitatea eficientă a lui.

În condițiile în care nu toate principiile dreptului execuțional

penal sunt caracteristice sistemului progresiv, ținând cont că acestea reprezintă de fapt o formă de organizare a procesului corecțional, în prezenta lucrare se propune spre analiză acele principii ale dreptului execuțional penal care sunt indispensabile unui proces corecțional bazat pe elemente de progresie sau regresie a modului și condițiilor de executare a pedepsei.

Scopul publicației. În prezenta publicație ne propunem să identificăm principiile dreptului execuțional penal caracteristice sistemului progresiv de executare a pedepsei și să efectuăm analiza juridică a acestora prin prisma cerințelor actuale de punere în executare a sancțiunilor penale privative de libertate.

În acest fel, ne propunem să evidențiem problemele actuale ale corespunderii normelor legislative care reglementează domeniul supus cercetării și să accentuăm rolul și importanța aplicării elementelor sistemului progresiv în strictă conformitate cu principiile statuate de legiuitor.

Metode aplicate și materiale utilizate. Această lucrare a fost elaborată prin utilizarea următoarelor metode: analiza logică, sistemică, comparativă, iar în calitate de suport științific au servit lucrările savanților și specialiștilor autohtoni, experților Consiliului European, precum și a celor din Federația Rusă și România.

Rezultate și discuții. Principiile dreptului execuțional se bazează pe normele de drept internațional cu deținuții, cum sunt Ansamblul de reguli minime ale Națiunilor Unite pentru tratamentul deținuților (Regulile Nelson Mandela), adoptate în anul 2016, Regulile penitenciare europene, adoptate în 2006, Convenția europeană pentru prevenirea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante, adoptată în 2002, Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului, adoptată în 1950. Prin-

ciipiile consacrate în aceste acte se referă la drepturile principale ale condamnaților la privațiune de libertate, care sunt preluate de legislația Republicii Moldova și trebuie să fie respectate în procesul executării pedepselor [3, pag. 12-13]. Potrivit lui Naumov A., în știința juridică, principiile juridice sunt de obicei legate de idei care fixează viziunea despre cum ar trebui să fie legea, despre idealul ca obiectivul general al dreptului [4, pag. 13].

Tradițional, în literatura de specialitate, principiile dreptului execuțional penal se clasifică în 3 categorii de principii: 1) generale; 2) interamurale; 3) ramurale (specifice pentru fiecare ramură a dreptului) [5].

Principiile legislației execuțional penale a Republicii Moldova sunt reglementate în art. 167 al Codului de executare. Astfel, potrivit alin. (1) al acestui articol [6], executarea hotărârilor cu caracter penal se efectuează în baza principiilor legalității, democratismului, umanismului, respectării drepturilor, libertăților și demnității umane, egalității condamnaților în fața legii, diferențierii, individualizării și planificării executării pedepselor penale, aplicării raționale a mijloacelor de corijare a condamnaților și stimulării comportamentului respectuos față de lege.

Totuși, nu toate aceste principii sunt specifice sistemului progresiv de executare a pedepsei ca formă de organizare a procesului corecțional, deoarece majoritatea lor sunt general-valabile dreptului execuțional penal indiferent de forma de organizare a procesului execuțional.

Astfel, principiul individualizării, potrivit autorilor Malinin V. și Smirnov L., la etapa executării pedepsei presupune, în primul rând, modificarea efectelor pedepsei în funcție de comportamentul persoanei condamnate și, în al doilea rând, modificarea conținutului

acțiunii corective. Cu alte cuvinte, principiul individualizării la etapa executării pedepsei se transformă în individualizarea mijloacelor de corijare aplicabile persoanelor condamnate în procesul executării pedepsei [7, pag. 10].

Această poziție este susținută de către autorul Osadci C., care afirmă că individualizarea executării pedepsei se înfăptuiește prin intermediul modificării măsurilor de pedeapsă (limitarea drepturilor) și aplicării mijloacelor de corijare în funcție de comportamentul condamnatului [8].

Principiul individualizării se află într-o corelație strânsă cu un alt principiu specific sistemului progresiv de executare a pedepsei - principiul clasificării condamnaților. Deși acest principiu nu se regăsește în lista principiilor statuate de legiuitor, considerăm că acesta indubitabil reprezintă un element cheie care poate contribui la fortificarea procesului de resocializare a condamnaților pe parcursul executării pedepsei.

Principiul clasificării a constituit obiectul analizei în multe lucrări științifice ale cercetătorilor penaliști, majoritatea cărora împărtășesc opinia privind rolul determinant al acestui principiu atunci când se intenționează aplicarea măsurilor educative.

Potrivit lui Perkov I., clasificarea condamnaților reprezintă un proces de divizare a condamnaților în categorii relativ omogene, îndreptat spre crearea condițiilor necesare de organizare a procesului de diferențiere a măsurilor coercitive și educative, proces care asigură realizarea eficientă a scopului pedepsei penale [9, pag. 34].

Opinie similară este împărtășită de autorii autohtoni Carp S., Osadci C. și Rusu O., care consideră că clasificarea condamnaților reprezintă un proces de divizarea a lor în conformitate cu prevederile legale, cerințele psihologiei și pedagogiei penitenciare în grupuri relativ

omogene în baza unor semnalmente, cum ar fi: nivelul degradării social-morale al personalității, caracterului, gradului prejudicial și motivele infracțiunii săvârșite de ei, în scopul deținerii lor separate, atât în diferite categorii de penitenciare, cât și în cadrul fiecărui penitenciar [10, pag. 82]. Totuși, calificarea condamnaților în niciun caz nu trebuie să se bazeze în exclusivitate pe natura infracțiunii pentru care a fost condamnat sau pe termenul de pedeapsă care i-a fost atribuit [11, pag. 28].

Astfel, majoritatea autorilor susțin ideea că clasificarea condamnaților reprezintă un proces execuțional prin intermediul căruia se realizează diferențierea modului de executare a pedepsei, în scopul eficientizării procesului de reeducare și minimalizării influențelor negative.

Scopul clasificării, potrivit Regulilor Nelson Mandela, constă în: (a) separarea de ceilalți a deținuților în cazul cărora există probabilitatea exercitării influenței negative din motivul antecedentelor sale penale sau al caracterului lor; (b) divizarea deținuților în categorii pentru a facilita tratamentul lor în scopul reabilitării lor sociale [12, regula 93]. Prin urmare, considerăm că acest principiu trebuie nu doar să-și regăsească aplicabilitatea în majoritatea instituțiilor ale dreptului execuțional penal, dar și să fie indicat expres în calitate de principiu general al executării pedepsei, având în vedere importanța lui în realizarea scopului pedepsei penale.

Un alt principiu de bază care se află în legătură indispensabilă cu celelalte două sus-menționate este principiu diferențierii. Potrivit lui Zubarev S., diferențierea este un proces unic, interdependent și interconectat, care permite ajustarea efectului corectiv al pedepsei penale în funcție de grupul și caracteristicile individuale ale condamnaților [13, pag. 16].

Hachikyan A. consideră că diferențierea pedepsei este împărțirea condamnaților după anumite criterii în diverse grupuri și stabilirea condițiilor de detenție diferite pentru fiecare grup în parte. Astfel, o condiție necesară pentru diferențierea pedepsei este clasificarea condamnaților și disponibilitatea instituțiilor penitenciare de diferite tipuri [14, pag. 9-10]. O altă opinie formulează Șcherbakov A. și Yakovlev A. care consideră că diferențierea trebuie să fie realizată în cadrul aceluiași penitenciar și să fie bazată pe luarea în considerare a caracteristicilor individuale ale diferitelor categorii de condamnați, care presupune clasificarea lor psihologică și pedagogică, în funcție de gradul de pericol al infracțiunilor pe care le-au comis, comportamentul în timpul executării pedepselor și experiența infracțională [15].

Alți autori consideră că diferențierea condamnaților se limitează la repartizarea acestora după tipul instituției penitenciare, în conformitate cu grupurile de clasificare a condamnaților stabilite de lege [16, pag. 15]. Pentru o altă opinie optează Struchkov N., care consideră că diferențierea executării pedepsei depinde nu numai de gravitatea și natura infracțiunii comise, dar și de gradul de pericol al subiectului infracțiunii, ținând cont de circumstanțele specifice ale cazului, care atenuază și agravează responsabilitatea [17, pag. 30].

Totuși, majoritatea autorilor împărtășesc opinia că principiu diferențierii executării pedepsei presupune crearea condamnaților diferite condiții de executare a pedepsei și asigurarea detenției separate a acestora, în funcție de criteriile clar stabilite. Astfel, se poate concluziona că principiu diferențierii este indisolubil și interdependent de principiile individualizării și clasificării condamnaților, care formează împreună un complex de premise pentru asigurarea progresivă a executării pedepsei

aplicate. De altfel, anume aceste trei principii formează fundamentul sistemului progresiv de executare a pedepsei, care presupune, în primul rând, determinarea celor mai potrivite măsuri de securitate și activități de reeducare, dar care trebuie să fie realizate în mod individualizat, în baza unui proces clar de clasificare a condamnaților și de diferențiere a lor în cadrul locurilor de detenție.

Măsurile de securitate și activitățile de reeducare în cadrul sistemului progresiv de executare a pedepsei trebuie aplicate în baza unei planificări eficiente, astfel încât de la începutul procesului execuțional al condamnatului să fie stabilită perspectiva de resocializare a lui. La rândul său, condamnatul trebuie pus în situația, pe de o parte, să înțeleagă necesitatea realizării măsurilor planificate, iar, pe de altă parte, să fie încurajat, prin instituțiile dreptului execuțional penal, să realizeze cu succes aceste măsuri.

Astfel, fiind un principiu de bază al dreptului execuțional penal autohton, principiu planificării executării pedepsei la fel este considerat și un principiu fundamental al sistemului progresiv de executare a pedepsei. Legiuitorul Republicii Moldova, prin adoptarea art. 219 alin. (3) din Codul de executare [6], a statuat că personalizarea executării pedepsei se realizează prin diferențierea, individualizarea și planificarea acesteia. Deși suntem de acord cu această teză, considerăm însă că lista dată trebuie completată cu principiu clasificării condamnaților, astfel încât ea să fie deplină și să asigure practicienilor o înțelegere clară a orientărilor de acțiune necesare reeducării condamnaților.

Conform recomandărilor Comitetului de miniștri al Consiliului Europei, pentru fiecare deținut individual ar trebui să se elaboreze planuri de executare a pedepsei comprehensive. Aceste planuri

ar trebui pregătite și elaborate, în dependență de posibilitate, cu participarea activă a deținutului și, în special, spre sfârșitul perioadei de detenție, în strânsă cooperare cu supravegherea ulterioară liberării și cu alte autorități relevante [18, regula nr. 9].

Potrivit lui Burciu N., cel mai bun instrument pentru a adapta executarea pedepsei la caracteristicile personale și la gradul de pericolozitate a deținutului este planul de executare a pedepsei [19, pag. 59]. Profesoara Ciuchi O. consideră că prin intermediul activității de planificare se realizează așa numitul management al executării pedepsei, care este un proces continuu de evaluare, planificare și reevaluare a pedepsei. Astfel, autoarea consideră că planificarea executării pedepsei accentuează oportunitățile de intervenție în cadrul programelor de resocializare, în funcție de nevoile individuale ale condamnaților și oferă repere pentru intervenția post-liberatorie [20, pag. 229].

Potrivit regulilor Nelson Mandela, rezultatele evaluării riscurilor ar trebui să fie revizuite în mod regulat, pentru a oferi condamnaților un nivel adecvat de siguranță. Revizuirile periodice pot facilita transferul condamnaților în instituții penitenciare mai mult sau mai puțin stricte, atunci când este necesar. Astfel de revizui pot servi ca un stimulent important pentru corectarea comportamentului condamnatului [11, pag. 29].

Planificarea individualizată a pedepsei penale se efectuează în marea majoritate a statelor Consiliului European. În Finlanda, spre exemplu, scopul planificării perioadei de executare a pedepsei este de a dezvolta capacitatea condamnatului de a duce un stil de viață fără crimă. Pe lângă planul individual de executare a pedepsei, pentru fiecare condamnat se întocmește un plan individual pentru perioada de pregătire a persoanei condam-

nate pentru eliberare și un plan de introducere a supravegherii sale administrative [21]. În Estonia, pentru fiecare persoană condamnată la un termen mai mare de un an de închisoare se întocmește un program individual de condamnare, care prevede următoarele chestiuni: 1) plasarea condamnatului în penitenciar; 2) transferul condamnatului într-un penitenciar de tip deschis sau în alt penitenciar de tip închis; 3) capacitatea de muncă și abilitățile profesionale ale condamnatului; 4) nevoia condamnatului să primească educație generală sau formare profesională; 5) facilitățile aplicate condamnatului; 6) măsurile necesare pentru pregătirea condamnatului pentru eliberare; 7) alte măsuri necesare pentru atingerea obiectivelor executării pedepsei închisorii [22, art. 16 alin. (1)]. În Croația, de asemenea, se întocmește un program individual de executare a pedepsei cu închisoarea pentru fiecare persoană condamnată, care cuprinde un complex de măsuri pedagogice, de muncă, de ocupare a timpului liber, de sănătate, psihologice și de securitate. În baza acestui program, se planifică executarea unei pedepse cu închisoarea, ținând cont de caracteristicile și nevoile condamnaților, precum și tipul și capacitățile penitenciarului [23, art. 69 alin. (1)].

În Republica Moldova, la fel se întocmește un plan individualizat pentru fiecare persoană condamnată, care, potrivit pct. 32 alin. (2) din Statutul executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 583/2006 [24, pct. 32 alin. (2)], include intervențiile coordonate ale administrației penitenciare în vederea reeducării și corijării condamnatului. Planul se întocmește individual pentru fiecare deținut, se anexează la dosarul personal al acestuia și fiecare funcționar public cu statut special al instituției penitenciare lucrează cu deținutul în baza acestui plan.

Alt principiu de bază al dreptu-

lui execuțional penal caracteristic sistemului progresiv de executare a pedepsei este principiul aplicării raționale a mijloacelor de corijare a condamnaților, care, potrivit lui Scheveleva S. constă în aplicarea unor astfel de măsuri coercitive și măsuri de reeducare și într-un astfel de volum, care este necesar și suficient pentru atingerea scopului pedepsei penale. Or, în procesul executării pedepsei, accentul trebuie pus pe gravitatea faptei comise, personalitatea condamnatului și conduita acestuia pe parcursul executării pedepsei, iar legislația trebuie să prevadă astfel de instituții care să asigure modificarea modului și condițiilor de executare a pedepsei, atât în sens progresiv, cât și în sens regresiv, demonstrând astfel condamnatului dezavantajul comportamentului antisocial [25, pag. 16].

Unii autori (spre exemplu, Zubkov A. și Grishko A.) consideră că principiul aplicării raționale a mijloacelor de corijare este însumat în totalitate de principiul diferențierii și individualizării, deoarece primul este consecința procesului de diferențiere și individualizare a condamnaților [26, pag. 16]. Grishko A., opinează că aplicarea rațională a mijloacelor de corijare se rezumă la clasificarea condamnaților în funcție de criteriile stabilite, clasificare care asigură aplicarea mijloacelor de corijare în mod individualizat [27, pag. 16-17]. Alți autori consideră că acest principiu constă în cerința influenței educaționale în colectiv sau prin colectiv, precum și prin autoeducarea condamnaților [28, pag. 12].

Potrivit lui Smirnov S., criteriile de aplicare rațională a mijloacelor de corijare sunt: necesitatea, suficiența și argumentarea juridică, iar cerințele față de decizia de aplicare a acestor mijloace sunt: actualitatea și proporționalitatea [29, pag. 13]. Prin urmare, subiectul care urmează să aplice aceste mij-

loace trebuie să stabilească necesitatea aplicării lor și, în caz afirmativ, să decidă care anume mijloc și în ce măsură urmează a fi aplicat, ținând cont de condițiile aplicării stabilite de lege [30, pag. 56].

Principiul stimulării comportamentului respectuos față de lege, în egală măsură cu cele analizate în prezenta lucrare, este caracteristic și aplicabil în cazul sistemului progresiv de executare a pedepsei. Acest principiu presupune, în primul rând, aplicarea stimulentei legale care reglementează schimbarea condițiilor de detenție a condamnaților. De o mare importanță sunt instituțiile dreptului execuțional penal care stimulează condamnații prin îmbunătățirea statutului juridic al acestora [31, pag. 18].

Potrivit lui Tkachevsky Iu., stimularea comportamentului respectuos față de lege poate să fie atât pozitivă - extinderea statutului lor juridic prin anularea restricțiilor legale stabilite anterior, cât și negativă - restrângerea statutului lor legal prin introducerea unor restricții legale suplimentare prevăzute de lege. În primul și al doilea caz, schimbarea statutului juridic al condamnaților este o reacție adecvată a personalului penitenciar bazată pe lege la schimbările profunde și persistente în conștiința și comportamentul condamnaților [32, pag. 28].

În literatura științifică [33, pag. 55] principiul respectiv este deseori analizat în comun cu principiul aplicării raționale a mijloacelor de corijare, care, în opinia majorității cercetătorilor (Zubkov A., Grishko A., Seliverstov V., etc) constituie un principiu unic al dreptului execuțional penal. Susținem această opinie chiar în pofida enumerării separate a acestor două principii în Codul de executare autohton.

Rezumând cele menționate, considerăm că legiuitorul execuțional penal autohton a acordat o importanță insuficientă principiilor dreptului execuțional penal, efec-

tuând o simplă enumerare a celor nouă principii considerate, în opinia sa, specifice procesului corecțional. Cu toate acestea, în lipsa unor interpretări clare și proceduri corespunzătoare, aplicarea lor în practică poate deveni o provocare pentru personalul penitenciar.

Pornind de la scopul pedepsei penale și ținând cont de intențiile Guvernului de a crea un sistem progresiv de executare a pedepsei exprimate în Strategia de dezvoltare a sistemului administrației penitenciare pentru anii 2016-2020, considerăm necesar de a dezvolta corespunzător principiile deja statuate și a crea proceduri specifice în aplicarea lor practică în toate procesele execuționale penale.

La fel, deși majoritatea principiilor consfințite în Codul de executare sunt caracteristice sistemului progresiv de executare a pedepsei, opinăm asupra faptului că această listă este incompletă și, prin urmare, nu poate fi considerată a fi exhaustivă.

Referințe bibliografice

1. Bulai C., „Manual de drept penal. Partea generală”, Timișoara, 1997, 647 p.;
2. Manea V., „Drept execuțional penal”, Chișinău, 2014, 744 p.;
3. Florea V., Florea L., „Dreptul execuțional penal”, Chișinău, 1999, 287 p.;
4. „Комментарий к Уголовному кодексу Российской Федерации”, отв. ред. В.М. Лебедева – Москва, 2001, 735 с.;
5. Непомнящая Т. В., „Общественная, принципы и критерии назначения наказания”, În: Журнал российского права, 1999, № 12, с. 76;
6. Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004;
7. Малилин В., Смирнов Л., „Уголовно-исполнительное право”, Москва, 2009, 310 с.;
8. Osadci C. „Conceptul individualizării executării pedepsei cu închisoarea ca principiu al dreptului execuțional penal”, În: Revista națională de drept, Nr. 1, ianuarie 2009, pag. 58-63;

9. Перков И., „Классификация осужденных к лишению свободы и распределение их по ИТУ”, Рязань: ПВШ МВД СССР, 1978, 39 с.;

10. Carp S., Osadci C. și Rusu O., „Drept execuțional penal”, Chișinău, 2007, 447 p.;

11. „Guidance Document on the Nelson Mandela Rules: Implementing the United Nations Revised Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners” OSCE, ODIHR, Warsaw, 2018, 182 p.;

12. Ansamblul de reguli minime ale Națiunilor Unite pentru tratamentul deținuților (Regulile Nelson Mandela);

13. Зубарев С.М., „Уголовно-исполнительное право”, Москва, 2005, 130 с.;

14. Хачикян А., „Лишение свободы: криминологические и уголовно-исполнительные проблемы”, Ереван, 2008, 195 с.;

15. Щербаков А., Яковлев А., „Дифференциация условий содержания осужденных в зависимости от характера и степени общественной опасности, совершенных ими преступлений, поведения во время отбывания наказания, криминального опыта”, În: Matters of Russian and International Law. 2017, Vol. 7, Is. 3A, pag. 296-309;

16. Аванесов Г., „Изменение условий содержания осужденных в процессе отбывания лишения свободы (прогрессивная система)”, Москва, 1968, 149 с.;

17. Стручков Н., „Курс исправительно-трудового права”, Москва, 1984. 240 с.;

18. Recomandarea Rec(2003) 23 a Comitetului de Miniștri al CE către statele membre privind managementul de către administrația penitenciară a condamnaților pe viață și a celor pe termen lung;

19. Drosu V., Burciu N., „Detențiunea pe viață și liberarea condiționată înainte de termen în Republica Moldova”, Chișinău, 2017, 136 p.;

20. Ciuchi O., „Devianță și criminalitate într-o societate în tranziție”, Iași, 2011, 286 p.;

21. https://www.rikosseuramus.fi/material/attachments/rise/esitteet/JaZYQvUXJ/RISE_YLEISESITE_200x200_RUS_171117.pdf (vizitat la 30.03.2020);

22. Legea Republicii Estonia nr. 58 din 14.06.2000 cu privire la detenția penitenciară;

23. Legea Republicii Croația cu privire la executarea pedepselor privative de libertate;

24. Statutul executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 583/2006;

25. Щевелева С., „Основы уголовно-исполнительного права России”, Курск, 2012, 433 с.;

26. „Уголовно-исполнительное право России: теория, законодательство, международные стандарты, отечественная практика конца XIX – начала XXI века: учебник для вузов / подред. А.И. Зубкова. 3-е изд.”, Москва, 2006, 720 с.;

27. „Постатейный комментарий к Уголовно-исполнительному кодексу Российской Федерации: по состоянию на 1 сент. 2007 г.: учебное, подред. Ю.И. Калинина”, Москва, 2007, 728 с.;

28. Малилин В., Смирнов Л., „Уголовно-исполнительное право”, Москва, 2009, 310 с.;

29. Смирнов С., „Принцип рационального применения мер принуждения, средств исправления осужденных и стимулирования их право послушного поведения при исполнении наказания в виде лишения свободы. Автореф. дис. насоиск. учен. степ. к.ю.н.”, Рязань, 2003, 27 с.;

30. Кашуба Ю., Малинин В., Орлов В., и др., подред. Эминова В., Орлова В., „Российское уголовно-исполнительное право. Т. 1. Общая часть.”, Москва, 2010, 344 с.;

31. Бочарова О., „Уголовно – исполнительное право. Учебное пособие”, Новочеркасск, 2009, 139 с.;

32. Ткачевский Ю., „Российская прогрессивная система исполнения уголовных наказаний”, Москва, 2007, 240 с.;

33. Кашуба Ю., Малинин В., Орлов В., и др., подред. Эминова В., Орлова В., „Российское уголовно исполнительное право. Т. 1. Общая часть.”, Москва, 2010, 344 с.;

INFORMAȚII DESPRE AUTOR:

Alexandr CRUDU,
șef al Direcției juridice a Direcției
generale management instituțional
din cadrul Administrației
Naționale a Penitenciarelor,
comisar de justiție.
Tel. 079637310;
Email: al.crudu@yahoo.com

CZU 342.71:061.1EU

ANALYSIS OF THE CONNECTION OF THE NATIONAL LEGISLATION WITH THE EUROPEAN UNION STANDARDS IN THE FIELD OF CITIZENSHIP

Victoria DARI

Candidate of Law Sciences

Doctoral School in Law, Political and Administrative Sciences of the
Consortium of ASEM and USPEE educational institutions

This article will analyze the need to connect national legislation to European Union standards in the field of citizenship. The European standards in the field of citizenship will be analyzed from the point of view of national and international acts, to conclude the need for a modern regulation of national and international legislation in the field of citizenship. Each individual has the right to citizenship and no one can be arbitrarily deprived of his or her citizenship or the right to change their nationality.

Keywords: *European standards, international acts, the right to citizenship*

ANALIZA NECESITĂȚILOR DE RACORDARE A LEGISLAȚIEI NAȚIONALE LA STANDARDELE UNIUNII EUROPENE ÎN DOMENIUL CETĂȚENIEI

Victoria DARI

Doctorand

Școala Doctorală în Drept, Științe Politice și Administrative a Consorțiului
instituțiilor de învățământ ASEM și USPEE

În articolul respectiv se va cerceta necesitatea de racordare a legislației naționale la standardele Uniunii Europene în domeniul cetățeniei. Se vor analiza standardele europene în domeniul cetățeniei prin prisma actelor naționale și internaționale, pentru a concluziona necesitatea unei legiferări moderne a legislației naționale cu cea internațională în domeniul cetățeniei. Fiecare individ are dreptul la cetățenie și nimeni nu poate fi lipsit în mod arbitrar de cetățenia sa sau de dreptul de a-și schimba cetățenia.

Cuvinte-cheie: *standarde europene, acte internaționale, dreptul la cetățenie.*

Introduction. The right to citizenship is enshrined in the Universal Declaration of Human Rights, art. 15, according to which each an individual has the right to citizenship, this right cannot be withdrawn by anyone, and if the individual wishes to change his citizenship, he has full freedom to do so, being constrained by no one and nothing. It is considered that this Declaration was the basis for the contemporary definition of citizenship, according to which the citizen actively participates in the political life of the state, the citizen owns a whole set of rights and free-

doms, and the state in turn is endowed with a string of correlative obligations towards the citizen, therefore human rights form the foundation of the legal status of the citizen and at the same time determine the limits of the state power action.

Purpose of the investigation.

The purpose of the investigation is the need for complex multi-aspect research of the institution of citizenship in conjunction with European Union legislation and standards, resulting in the disappearance of those pragmatic and partial treatments of citizenship over time.